

"Neuropædagogik og sansemotorik"

24.787 Anslag

Dennis Mariegaard Jensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.0 Indledning	2
1.1 Problemformulering.....	2
1.2 Metode	3
1.3 Begrebsforklaring.....	3
2.0 Neuropædagogik.....	4
2.1 Neuropædagogik og eksekutive funktioner.....	5
2.2 Eksekutive funktioner og tidsopfattelse	6
2.3 Autisme og sanser	6
2.4 Neuropædagogik og sansemotorik.....	7
2.5 TEACCH	7
2.6 Etik	9
3.0 Observation	10
3.1 Samtale med læren.....	10
3.2 Udførelse af den neuropædagogiske screening.....	12
3.3 SMTTE.....	13
3.4 Afskærmning i miljøet	13
3.5 Tilføjelse af sansestimulerende og motoriske aktiviteter.....	14
3.6 Piktogramskema.....	14
3.7 Observationer.....	14
4.0 Analyse	15
5.0 Konklusion	17
5.1 Perspektivering.....	17
6.0 Litteraturliste	18

1.0 INDLEDNING

Alle lande i denne verden har mennesker der falder udenfor arbejdsmarkedet og udenfor normerne på den ene eller anden måde. Der er især en gruppe der er skrøbelige, som vi kalder for mennesker med nedsat funktionsevne. Dette er en lidt bredere betegnelse end den tidligere betegnelse "Udviklingshæmmede" og kan derfor også rumme Cerebral parese, ADHD og andre udviklingsforstyrrelser.

Det betyder i alt sin enkelthed, enhver der har en så nedsat funktionsevne at der skal pædagogiske tiltag til for at opretholde en hverdag. Til dette formål er der oprettet særlige institutioner der er indrettet med disse specialpædagogiske rammer.

Disse steder har behov for at vurdere borgeren der bliver visiteret til dem. Det kræver den rette vurdering for kunne give den rette indsats i forhold til den enkelte.

Vi mennesker er dynamiske og i konstant udvikling så vurderinger kan derfor aldrig være stationære betragtninger. Derfor er disse vurderinger løbende processer der hele tiden bliver justeret.

Det interessante ved denne process er både vurderinger men også de justeringer der udmunder i pædagogiske interventioner. Dette foregår altsammen med henblik på en bedre trivsel og deraf bedre udvikling. Når man møder barnets udfordringer og tilrettelægger miljø og aktiviteter ud fra det skaber man bedre forudsætninger for læring.

1.1 PROBLEMFORMULERING

Hvordan kan jeg som pædagog skabe mere stabilitet i hverdagen for et barn i et læringsmiljø ud fra en neuropædagogisk vinkel?

1.2 METODE

Jeg vil i denne opgave beskrive, hvordan jeg har arbejdet med en dreng i et læringsmiljø.

Jeg inddrager observationer, møde med læren, SMTTE-model og konklusioner fra en neuropædagogisk screening(Fredericia- modellen).

Jeg har i min 3. Praktik arbejdet på New Horizon Special School. Det er en skole der underviser børn med nedsat funktionsevne. I denne opgave beskriver jeg, hvordan jeg har arbejdet med en dreng og hans trivsel i en af klasserne.

Jeg har valgt at inddrage teori om autisme først og fremmest fordi den neuropædagogiske screening, jeg kommer ind på senere, antyder en dysfunktion i de eksekutive funktioner men også fordi jeg har fundet ligheder imellem de udfordringer der står beskrevet i litteraturen og eleven i mine observationer.

1.3 BEGREBSFORKLARING

Mennesker med nedsat funktionsevne

Jeg går ud fra New Horizons målgruppe, som beskrevet på deres hjemmeside. Børn og voksne med intellektuelle handicap. Personer med andre handicap f.eks. spastisk, cerebral parese, synshandicappede, hørehæmmede osv.

Arousal

Udtryk for vågenhed, modtagelighed for sanseindtryk, parathed; inden for fysiologisk psykologi omfatter arousal en række bevidsthedstilstande, spændende fra bevidstløshed til vågen opmærksomhed.

(Den danske ordbog, 2014)

2.0 NEUROPÆDAGOGIK

Neuropædagogik er i ordets forstand en fusion mellem neurologi og pædagogik. Neurologi værende videnskab om hjernens funktion og opbygning og pædagogik videnskaben om læring og udvikling.

Neuropædagogik tager udgangspunkt i et holistisk menneskesyn og har til hensigt at skabe pædagogiske interventioner der skal fremme forudsætninger for mennesker med nedsat funktionsevne. Dette gøres ved at kigge på adfærd og koble den sammen med viden om hjernen og ud fra det forstærke miljøet eller borgeren til forøget mestring af sit liv.

Neuropædagogik viser sig især anvendelige overfor udviklingsforstyrrelser, psykisk udviklingshæmning eller hjerneskader. Det vil sige ethvert barn, ung eller ældre der har neuropsykologiske vanskeligheder.

Neuropædagogik er tværvideenskabelig. Den inddrager neurologi, pædagogik, neuropsykologi, kognitiv psykologi, læringsteori og didaktik. Overordnet set inddrager den også salutogenese, det vil sige videnskab om koblingen mellem sundhed og trivsel.

Neuropædagogik er ressourcefokuseret og søger at finde kompensationsmuligheder. Det er en af grundene til at den også er anvendelig tværfaglig fordi hensigten og målet ofte er den samme med udgangspunkt i borgeren.

(Kurt Thyboe, 2013)

At neuropædagogik arbejder holistisk vil til dels sige at man tager udgangspunkt i den biologiske, psykologiske eller sociale forklaring til den nedsatte funktionsevne men også at interventionen kan foregå i alle facetter af elevens liv.

2.1 NEUROPÆDAGOGIK OG EKSEKUTIVE FUNKTIONER

Frontallapperne sidder foran i hjernen og er den hjernedel der adskiller dyr fra mennesker. Man kan kalde den direktøren. Den planlægger og fastholder opmærksomhed. Den står derfor for planlægning af de fysiske handlinger der ikke er autonome.

Processen består af flere delelementer:

Motivation

Man får ideen eller lysten til at udføre en bestemt handling. Eksempelvis kan jeg have en aftale med nogle venner om at de skal komme på besøg. Jeg får derfor ideen til at lave pandekager til dem inden de kommer. Ideen til at lave pandekager til dem er motivationen eller impulsen.

Planlægning

Man koordinerer udførelsen på tankeplan.

I forhold til eksemplet kræver det, at lave pandekagerne, at jeg køber ind i forhold til, hvor mange der kommer og mentaliserer rækkefølgen, hvorved jeg skal lave dem

Udførelse

Man handler på ideen og planlægningen. Her går jeg så igang med at lave mine pandekager.

Korigering

Man justerer sin ide og planlægning for at nå i mål. I eksemplet kan en ven ringe om det er i orden at tage en ekstra ven med. Jeg bliver så nød til at ændre på min planlægning så der bliver nok pandekager til alle.

Enhver handling der kræver planlægning af flere delelementer skal igennem denne proces.

Undervejs i hele processen skal man altså hele tiden kunne justere for at opnå et succesfuldt resultat. Hele denne proces kan være påvirket såfremt man har en nedsat funktionsevne i frontallapperne.

(Mandi Erlandsen, 2014)

2.2 EKSEKUTIVE FUNKTIONER OG TIDSOPFATTELSE

For børn med autisme spektrum forstyrrelser kan det være rigtig svært at tænke i tid og overskue en tidsmæssig planlægning såsom at forestille sig det man har gang i har en afslutning. Derfor kan pauser og fritid også være meget uoverskueligt, hvor man kommer ud af den faste ramme og man kan være overladt til sine egne motivationer og fantasi.

Den begrænsning gør også at børn med autisme kan have svært ved at skifte fokus. De har derfor en tilbøjelighed til stereotyp adfærd eller ritualer.

En årsag til det kan være at skabe et tryghedsrum i en verden der for barnet med autisme kan opleves kaotisk.

Den manglende evne til at se sammenhæng og forstå sin omverden kan også være den udløsende faktor for stereotyp adfærd. En perceptuel orden giver tryghed når man ikke forstår.
(Ibid.)

2.3 AUTISME OG SANSER

Man taler om central cohærens og hvordan sanseoplevelser normalt ikke føles overvældende fordi vores hjerner frasorterer det velkendte. Det er typisk nedsat funktionsevne hos børn med autisme, at de har svært ved at frasortere de velkendte stimuli og derfor oplever alle stimuli mere intenst. Det kan f. eks være oplevelsen af teksten fra en trøje på ens krop der i stedet for at være noget barnet ikke lægger mærke til, er noget der opleves stressende eller ligefrem smertefuldt.

En hel dag fyldt med ufiltrerede sanseinput virker meget trættende på barnet med autisme. Det kan i løbet af dagen komme til udtryk på mange måder, såsom aggressivitet, depression eller angstanfald.

Derfor er det essentielt for barnet at øve sig i at administrere sanseindtrykkene mere hensigtsmæssigt for sig selv og være i et miljø, indrettet til at have færre sanseforstyrrelser.

Sanseforstyrrelser går også ind og påvirker udviklingen af den motoriske planlægning fordi det påvirker eleven til at have svære ved at danne mening af sine sanseindtryk.

Målet med sansestimulation er derfor at styrke sansebearbejdningen så den bliver registreret bedre i hjernen.

(Mandi Erlandsen, 2014)

2.4 NEUROPÆDAGOGIK OG SANSEMOTORIK

Krop og hjerne hænger uomtvisteligt sammen. Hjernen modtager impulser fra kroppen og de bliver oversat til sanseindtryk hos barnet. Alle sanserne er derfor med til at skabe helhedsoplevelser eller virkelighedsopfattelser. Hos børn med udviklingsforstyrrelser og hjerneskader kan nogle bevægelseshandlinger være udfordrende fordi de enten ikke længere er automatiseret og man derfor skal bruge mere mentalkraft til at udføre dem, eller de kan blive oversat i hjernen forkert.

Det vil sige et forstærket eller formindsket sanseindtryk. Har man derfor en nedsat motorisk evne grundet det ene eller det andet så skal man bruge som tidligere nævnt bruge mere mental kraft for at udføre almindelige dagligdagsting og derfor har man mindre overskud til andre kognitive funktioner.

Det er derfor vigtigt at give sig god tid og mange pauser i arbejdet med barnet og denne problematik.

(Thyboe, 2013)

2.5 TEACCH

(Treatment and Education of Autistic and Communication related handicapped CHildren)

Er som titlen antyder, et værktøj specielt designet til mennesker med autisme og andre med kommunikationshandikap.

Det er en struktureret og visualiseret pædagogik, hvor man sætter det enkelte barns personlighed og behov i fokus.

Hensigten er at indrette dagligdagen med en række visuelle værktøjer der hjælper barnet med autisme til at leve op til de forventninger barnet møder.

Dette er alt sammen baseret på en erfaring, som tidligere nævnt, at børn med autisme oftest har en sanseforstyrrelse og derfor har svært ved at skabe sammenhæng og helheder. De små ritualer der er givet for flertallet kan være uoverskuelige for et barn med autisme.

Her kan nævnes eksempler som forventningen om at tage sit penalhus frem ved undervisningens begyndelse, eller at man skal fortsætte til side 2 når man er færdig med opgaven på side 1.

Derfor er det væsentligt at vi bruger observationer med øje for delprocesserne til at fastslå, hvor frustrationerne for barnet opstår.

En struktureret dagligdag kan have en positiv effekt på læring men også overskuddet til at indgå i sociale netværk.

Tid

Et vigtigt element er forståelsen af tid. Den kan arbejdes med forskelligt afhængigt af barnets personlighed. Et visuelt ur med nedtælling kan virke for nogle men være et frustrationspunkt for andre.

For andre er et æggeur en god ide men lyden kan for nogle være en stressfaktor.

Nogle kan trives ved en visuel rækkefølge i et skema. Her tænkes i piktogrammer der er sat i system alt efter hvad barnet skal den dag. I alle tilfælde er det vigtigt at signalere begyndelser og afslutninger. (Ibid.)

Piktogrammer

Udførelsen af et piktogram board kan handle om sekvensering af dagens struktur. Det kan være farvede symboler eller tegninger der symboliserer en bestemt aktivitet. For nogle elever er farver stressende og andre reagerer bedre på rigtige fotos af aktiviteterne eller personer.

Indretning af det fysiske miljø er også en måde at strukturere til mindre stress. Det kan være afskærmning eller at inddele forskellige stationer til forskellige aktiviteter. F. eks et

bord til samtale og et andet bord til at lave lektier. Det kan også være en fordel at der er et bestemt sted at gå hen når man har pauser.

(Mandi Erlandsen, 2014)

2.6 ETIK

I Danmark har pædagogerne SL's værdigrundlag som basis for vores etiske grundlag.

Socialpædagogerne i Danmark har fem grundværdier

- Det enkelte menneskes værdighed.
- Social retfærdighed.
- Medmenneskelighed.
- Frihed.
- Professionel integritet.

(Socialpædagogernes Landsforbund, 2010)

Dette skaber et naturligt afsæt for en løbende debat indenfor branchen om normer og etiske værdier indenfor praksis. Indenfor de rammer jeg arbejdede under var det altafgørende at have et fokus på barnets ressourcer. Et værdigt liv er for mig et spørgsmål om at få sin livshistorie anerkendt og åbnet mulighed for at få adgang til en selvstændig livsførelse som alle andre indenfor et subjektivt normaliseringsperspektiv. Når jeg kalder det sådan er det fordi det er en tilstræbelse på at løfte mennesker med nedsatte funktionsevne til et stadie, hvor deres kamp for at opnå de samme goder som alle andre er håndterbar. Man kan potentielt nedsætte effekten af en nedsat funktionsevne til en grad, hvor det ikke længere bliver en hindring for personens livsførelse igennem udvikling og pædagogiske værktøjer. Når man anerkender et barns præmisser og livshistorie så anerkender man samtidigt at det er ydre omstændigheder der skal tilrettelægges og ændres på for at skabe ændring af indre omstændigheder.

Derfor er det væsentligt at gå væk fra en lineær tankegang og kigge på mennesker som sociale konstruktioner der er sammensatte af fragmenter fra omverdenen og ikke se mennesket som et håbløst tilfælde eller udenfor pædagogisk rækkevide, hvis ikke der er opnået et bestemt resultat sat i forhold til jævnaldrende. Det er afgørende af man som

professionel kigger indad, hvis man oplever en elev stagnerende eller mistroende. Børn reagerer ud fra de præmisser de har fået tillært og de opfører sig gerne ordentligt, hvis de kan.

3.0 OBSERVATION

Leo sidder på sin plads og stabler klodser. Leo kan godt lide at stable klodser og ofte handler hans individuelle aktiviteter om at stable ting eller sætte dem på en lige linje. Det kan han blive ved med i længere tid indtil han bliver afbrudt. Han sætter dem op på en række for derefter at stable dem for derefter at sætte dem op på en række igen og sådan fortsætter han.

Læren begynder kalde til "Circle time" Hun tager sit piktogram med børn der sidder i en rundkreds og synger "Circle time, circle time" Leo reagerer ikke og fortsætter med at stable klodser.

Efter alle andre børn er blevet placeret kalder læren en ekstra gang på Leo.

Han reagerer stadig ikke. Hun vælger derefter at gå over til ham og tage ham i hans arm og placere ham på en stol i rundkredsen Han rejser sig op og går hen til sit bord og fortsætter med at sætte klodser ovenpå hinanden.

Læren fortsætter sin circletime. Hun lægger piktogrammer på gulvet og hver elev vælger en der udløser en fællessang. Når alle har fået et kort og fået deres sang hver, vælger hun at kalde på Leo og fortæller ham at han skal tage et kort. Han kommer over til bunken af kort og tager alle resterende kort og begynder at gå tilbage til sit bord.

Hun går over og igen, tager fat i ham og sætter ham over på stolen. Han græder højlydt og vrider sig.

Han bliver i aktiviteten mens de andre synger endnu en sang men kommer med højlydte pivelyde. Han virker klemt og utilfreds ved situationen.

Han bliver motorisk urolig på stolen og glider ned fra stolen flere gange. Når circletime er færdig reagerer han prompte og smutter tilbage til sine klodser.

3.1 SAMTALE MED LÆREN

Et møde for at introducere mig til de forskellige elever og deres udfordringer.

- "Jeg har bedt om denne samtale fordi jeg gerne vil høre noget mere om de forskellige elever og eventuelle udfordringer du har med enkelte..."

(Samtalen går over på Leo)

- "Jeg vil rigtig gerne arbejde koncentreret med ham og se om jeg kan tilføje noget der kan ændre på nogle ting omkring hans dagligdag.
- *"Jeg ved ikke hvad jeg skal stille op med ham. Jeg synes jeg har prøvet alt. Han har svært ved at tage imod hvad der bliver sagt til ham og han forstyrrer ofte i aktiviteterne. Han kommer hurtigt til at fylde rigtig meget når vi skal lave noget fælles sammen."*
- "Hvornår er han bedst?"
- *"Når det foregår udenfor. Så er han meget dygtig. Han bliver en helt anden når vi er i PE(Physical Education) eller når vi er på legepladsen. Der kan man også nogle gange få øjenkontakt med ham."*
- "Hvad vil du gerne med ham?"
- *"Jeg vil gerne, hvis han kunne være mere rolig i timerne. Han får sådan nogle udbrud der gør dagen stressende for ham men han kan jo ikke rigtig lære noget nyt som han er."*

3.2 UDFØRELSE AF DEN NEUROPÆDAGOGISKE SCREENING.

Efter at havde været der i en måned har jeg efterhånden fået et godt indtryk af Leo og vælger at gå i gang med den neuropædagogiske screening. Jeg laver den i ledtog med læren. Ud fra den får jeg følgende beskrivelse:

- Han fungerer bedst i mindre og afskærmede omgivelser
- Han har svært ved at opretholde opmærksomheden på én aktivitet Han har svært ved at opretholde opmærksomhed og har brug for hjælp til at skærme sig selv fra unødigt baggrundsstøj.
- Han har svært ved at dele sin opmærksomhed. Han fokuserer på det der er her og nu.
- Han har svært ved at strukturere og igangsætte sammensatte handlinger dvs. Motorisk planlægning.
- Han er meget opmærksom på ændringer i omgivelserne Hans opgaver bliver sjældent eller aldrig afsluttet.
- Screeningen konkluderer at Leo er hyperarousal og at han har en dysfunktion i frontallapperne og de eksekutive funktioner.

Jeg får følgende forslag ud af resultaterne

- Guide social adfærd f. eks. "Nu går din ven hjem. Sig farvel"
 - Forenkling og gentagen indlæring af almindelige daglige aktiviteter.
 - Strukturering.
 - Rolige omgivelser.
 - Opsæt et tilflugtssted. Kan være et bestemt stykke legetøj eller en måde at positionere skrivebordet.
 - lav kontrolleret toneleje.
 - Vær opmærksom på sanseforstyrrelse, som kan udløse stressreaktioner.
 - Struktur.
 - Øget forudsigelighed.
 - Tydelige krav og forventninger.
-
- Klar kommunikation.
 - Brug tidsplaner.
 - Rolige omgivelser.

3.3 SMTTE

Sammenhæng

Leo er en glad dreng med massere af energi. Han vil gerne bruge kroppen og vil gerne være udenfor. Leo kan reagere kraftigt når han skal omstilles til nye opgaver og som løsning på det virker han til at foretrække at lege med klodser ved sit bord.

Tiltag

- Afskærmning i miljøet.
- Tilføjelse af sansestimulerende og motoriske aktiviteter.
- Piktogramskema

Mål

At reducere de følelsesmæssige udbrud så han har mere overskud til at udnytte sine ressourcer til god læring og trivsel

Tegn

En generelt gladere dreng der er mere kontaktsøgende og mere udadvendt.

Evaluering

Jeg vil løbende observere Leo og samtale med læren om der er ændringer i adfærd.

3.4 AFSKÆRMNING I MILJØET

Denne opgave var rimelig simpel at indføre. De havde reolsektioner, hver og det jeg gjorde var at tilføje en ekstra så der ikke var frit udsyn til naboen.

3.5 TILFØJELSE AF SANSESTIMULERENDE OG MOTORISKE AKTIVITETER.

Efter aftale med læren satte jeg mig til at omstrukturere Leo's skema. Der var en hel del tid ved hans bord indenfor, hvor jeg

gerne ville have ham udenfor eller have flere muligheder for sansestimulerende aktiviteter.

I samarbejde med læren fastsatte vi et skema, med mere musik og mere tid til fysiske aktiviteter enten indenfor, udenfor eller i sanserummet.

3.6 PIKTOGRAMSKEMA

Jeg går til denne opgave ved først at google tegninger der illustrerer de forskellige aktiviteter

Derefter laminerer jeg dem og klipper dem ud for til sidst at putte velcro på dem.

Jeg laver to bokse på et papir der skal illustrere hvad Leo skal lave lige nu og hvad han skal lave efter. Det papir hænger jeg foran hans stol så han altid kan kigge på det.

Planen er så at billederne løbende skal skiftes ud og et piktogram magen til det der hænger foran ham, skal præsenteres syngende foran ham der illustrerer den næste aktivitet.

3.7 OBSERVATIONER

1.

Leo sidder ved sit bord og spiser sin mad. Han har sat lang tid og skubbet rundt i maden uden at spise. Jeg beslutter at vi bliver nød til at gå videre med skemaet og eventuelt lade ham spise lidt senere igen. Jeg tager et piktogram med et billede af legepladsen og synger "Leo! Leo! Playground, Playground. We are going to the playground Leo!"

Uden at kigge op rejser han sig og begynder gå ud. Han venter ikke på gruppen men drejer målrettet ned af gangen. Vi går ud.

Her bruger jeg TEACCH værktøjet og prøver mig frem først med symboler. Reagerer han ikke positivt på det ville jeg forsøge med foto.

Jeg oplever det som et hurtigt og positivt resultat at han går direkte ud. Jeg havde ikke på det tidspunkt overvejet at der er nogle mellemritualer i forhold til det at skulle gå udenfor. Her tænker jeg på at rydde op ved bordet og gå i samlet flok ud. Det er så noget han selv gør mig opmærksom på.

Det interessante er så på sigt, at tilføje ritualer til det at gå ud så han eventuelt på eget initiativ kan følges med gruppen eller selv rydde op ved bordet inden.

2.

Leo sad med sine klodser. Han stablede og arrangerede dem som han plejede. Jeg begyndte flytte rundt på reolsystemet ved siden af ham og hans reaktion var at rejse sig op mens han organiserede sine klodser videre uden stop. Jeg blev færdig og han satte sig ned igen tilsyneladende upåvirket.

3.

Jeg er udenfor og gynger Leo. Jeg vælger at placere mig foran. I starten kommer han med klagelyde samtidigt med at han laver en klikkelyd med munden men da jeg begyndte at synge A B C, hver gang han er oppe i luften så skiftede han fokus til mig og stoppede sine lyde. Jeg oplever han reagerer generelt godt på audiel stimulation. Han synes at være bedre til at fokusere, såfremt kroppen er i bevægelse eller på anden vis stimuleret.

4.0 ANALYSE

Sammenligner man observationer med teori om autisme sat i forhold til resultatet fra den neuropædagogiske screening er det oplagt at konkludere, han har en udfordring i at skifte fra en arbejdsopgave til en anden. Derfor kan det være en god ide, at guide i overgangsfasen til en ny aktivitet med tydelige verbale instruktioner. Leo vil gerne fastholde sig selv i en repetativ adfærd. Hans foretrukne er at stable klodser. Det ser jeg som en måde at kapere omverdenen på. Hans måde at afskærme sig selv.

Min indretning af hans skrivebord er baseret på det jeg er kommet frem til i den neuropædagogiske screening om hyperarousal og eksekutive funktioner. Som jeg nævner tidligere er målet her at begrænse sanseforstyrrelser så han har mere overskud. Jeg ser ikke umiddelbart nogen reaktion der fortæller mig andet end at han holder fast i sig selv.

Han stresshåndterer sin omverden på den måde. Han har udfordringer i at leve op til fælles aktiviteter og sætter man observationer op imod teori fortæller det mig at han kan have en sanseforstyrrelse der intensiverer oplevelsen samtidigt med en manglende evne til motorisk planlægning. Det vil sige, hans evne til at planlægge motivation, udføre og korrigere. Der er brug for at lære hans sanseforstyrrelse bedre at kende, og tage i betragtning at den neuropædagogiske screening foreslår at han er hyperarousal. Det vil sige at han skal tiltales med lavt toneleje, blid tilgang og undgå affektudbrud. Der er også andre aspekter ved den neuropædagogiske screening, hvor løsningsforslag overlapper hinanden. Dysfunktionen i frontallapperne antyder tydelig guidning og afskærmning. En afskærmning afhjælper også hans hyperarousal. Jeg vil desuden holde fast i hans stabling af klodser som en flugt-aktivitet når han føler sig for stresset. Det er vigtigt, at holde fast i det gode han gør for sig selv

Her kommer piktrogrammerne også ind i billedet. De er en måde at tydeliggøre aktivitets-skifte og samtidigt gøre brug af visuelle midler. For Leo vil det også afhjælpe hans dysfunktion i frontallapperne ved at kompensere for hans nedsatte evne til motorisk planlægning. Målet er at skabe et større mentalt overskud så han nemmere kan håndtere de uundgåelige stressede situationer og deraf færre følelsesmæssige udbrud.

At tilføje mere sansestimulation og udendørs aktiviteter handler om at arbejde med hans sanser så han bliver bedre til at håndtere og rumme hans sanseforstyrrelser. Samtidigt er det min oplevelse, at rytmikken i eksempelvis gyngen skaber det repetative rum der vækker tryghed hos Leo. Det er tydeligt for mig at lærers tilgang til Leo ikke bærer præg af hensynstagen overfor disse ting. Der bliver kaldt til circle-time men forventet at alle børnene reagerer på samme måde at guide på. Der er ingen grund til at tro, at Leo ikke kan skifte fokus og at han ikke har evnen til at indgå i klasseaktiviteten. Det er min opfattelse, at det kan opnåes ved hjælp af at tage brug af de løsningsforslag screeningen opstiller. Som fornævnt en kombination af afskærmning, tydelig aktivitetsskifte, gentagne instruktioner af de samme aktiviteter og et mildt toneleje.

5.0 KONKLUSION

Jeg har i denne opgave tydeliggjort hvordan jeg skaber mere stabilitet i Leo's dag ved hjælp af neuropædagogik og fokus på sansemotorikken. Den neuropædagogiske screening giver mig inspiration til løsningsforslag som jeg kan bekræfte med egne observationer. Det er afgørende for en holistisk tilgang til Leo at man sætter adfærd op imod viden om hjernen og den mest afgørende pædagogiske intervention foregår med fokus på sansemotoriske aktiviteter for at i Leo's tilfælde især arbejde med hans håndtering af sanseforstyrrelser men også for at forbedre hans motoriske planlægning.

5.1 PERSPEKTIVERING

I dag findes der mange med nedsat funktionsevner indenfor normalområdet grundet et øget fokus på inklusion på den politiske dagsorden. Derfor kan neuropædagogikken der førhen tog afsæt i specialpædagogikken i dag nemmere finde berettigelse indenfor normalområdet. En bestemt screeningsmodel indeholder en bestemt terminologi og kan derfor være årsag til at man fastholder bestemte kasser. Det er afgørende for en forbedret indsats at man hele tiden udvikler på screeninger, tilføjer ny viden og fortsat øger kvaliteten af videreuddannelser indenfor emnet.

6.0 LITTERATURLISTE

Socialpædagogernes Landsforbund, 2010 (SL): Etisk værdigrundlag for socialpædagoger

Mandi Erlandsen, 2014, Undervisningsministeriet "Autismens små og store stjerner"

Kurt Thyboe, 2013, Hans Reitzels Forlag "Neuropædagogik – Hjerne, liv og læring"

New Horizon Special School, <http://www.newhorizon-school-gh.com/>

Gyldendal, 2014 [http://www.denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Psykologi
/Psykologiske termer/arousal](http://www.denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Psykologi/Psykologiske_termer/arousal)